

ที่ สคช06.ว331/2569

22 มิถุนายน 2569

เรื่อง ขอบประชาสัมพันธ์หลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการกฎหมายเกี่ยวกับสัญญาจ้างบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา รุ่น 1
เรียน คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการฯ และกำหนดการหลักสูตรฯ

ด้วย สถาบันคลังสมองของชาติ มูลนิธิส่งเสริมทบวงมหาวิทยาลัย เป็นหน่วยงานพัฒนาธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการอุดมศึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) สถาบันฯ ได้ดำเนินการจัดหลักสูตรฯ เพื่อการพัฒนาอุดมศึกษาสำหรับกรรมการสภามหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาคณะสำหรับกรรมการประจำคณะ และกิจกรรมต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นมา นั้น

สถาบันฯ ได้กำหนดจัด หลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการกฎหมายเกี่ยวกับสัญญาจ้างบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา รุ่น 1 ขึ้น ในวันพฤหัสบดีที่ 27 สิงหาคม 2569 เวลา 9.00-16.00 น. ณ โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ สำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัย ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างในตำแหน่งนิติกรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และบุคลากรทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจโครงสร้างและลักษณะเฉพาะของสัญญาจ้างบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาที่แตกต่างจากสัญญาจ้างแรงงานทั่วไป เพื่อสร้างทักษะในการวิเคราะห์ข้อบังคับและสัญญาจ้างให้สอดคล้องกับหลักกฎหมายปกครองและแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ. เดิม) หรือ อว. ในปัจจุบัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาหน้างาน และหาแนวทางแก้ไขปัญหการบริหารงานบุคคลอย่างเป็นระบบ และเพื่อตอบทเรียนจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานและป้องกันข้อพิพาท โดยมีค่าลงทะเบียน 8,000 บาท/ท่าน (ไม่รวมที่พัก)

ในการนี้ สถาบันฯ ใคร่ขอประชาสัมพันธ์เรียนเชิญท่าน และ/หรือ ผู้แทนที่มีคุณสมบัติดังกล่าว เข้าร่วมหลักสูตรฯ ทั้งนี้สามารถ ลงทะเบียนออนไลน์ได้ที่ www.knit.or.th ภายในวันที่ 20 สิงหาคม 2569

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมหลักสูตรดังกล่าว จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทลักษณ์ อางหาญ)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการสถาบันคลังสมองของชาติ

(No.459)

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ 02-126-7632 ต่อ 101 ฉันทลักษณ์ อางหาญ

Email : chantalak@knit.or.th, knit@knit.or.th

เรียน คณบดี

เพื่อโปรดพิจารณา

สถาบันคลังสมองแห่งชาติ ปชส. หลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการ

กฎหมายเกี่ยวกับสัญญาจ้างบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา รุ่น 1

วันที่ 27 ส.ค. 69 ณ กรุงเทพฯ

เห็นควรมอบงานบุคลากร ปชส. ให้บุคลากรในสังกัดทราบ

นางสาว

02/07/2569

09:57:48 +07'00'

DID-6049D681F5

02/07/2569

13:34:06 +07'00'

DID-3F425BCC23

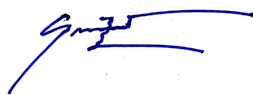

02/07/2569

14:50:07 +07'00'

DID-E525C61BD4

ทราบ และมอบ

03/07/2569

12:50:20 +07'00'

DID-47D5A16656

หลักสูตร

อบรมเชิงปฏิบัติการ กฎหมายเกี่ยวกับ สัญญาจ้างบุคลากร ในสถาบันอุดมศึกษา

วันที่ 27 สิงหาคม 2569

ณ โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ
ค่าลงทะเบียน 8,000 บาท/ท่าน
(ไม่รวมที่พัก)

- ความเป็นมาของสัญญาจ้างบุคลากรของมหาวิทยาลัย
- ลักษณะ (nature) ทางกฎหมายของสัญญาจ้างบุคลากรของมหาวิทยาลัย
- ภาพรวมหลักเกณฑ์การบริหารสัญญาจ้างบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาตามข้อบังคับและสัญญาจ้าง
- ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารสัญญาจ้างบุคลากรของมหาวิทยาลัย
- workshop กรณีศึกษาข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้างบุคลากรของมหาวิทยาลัยในศาลปกครอง

สามารถลงทะเบียนได้ที่
www.knit.or.th

รศ.ดร.
เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล

อาจารย์ ดร.
บุญญภัทร์ ชูเกียรติ

ถอดรหัสสัญญาจ้าง
บุคลากรสายวิชาการ
และสายสนับสนุน
จากตัวบทสู่แนวปฏิบัติและ
บรรทัดฐานศาลปกครอง

ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม

นางสาวฉันทลักษณ์ อาจหาญ
(ผู้จัดการโครงการอาวุโส)
โทร 02-126-7632 ต่อ 101

อีเมล chantalak@knit.or.th, knit@knit.or.th

“หลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการกฎหมายเกี่ยวกับสัญญาจ้างบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา”

“ถอดรหัสสัญญาจ้างบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน จากตัวบทสู่แนวปฏิบัติและบรรทัดฐานศาลปกครอง”

1. ที่มาและความสำคัญ

ในยุคที่มหาวิทยาลัยออกนอกระบบ (University Autonomy) ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับบุคลากรได้เปลี่ยนผ่านจากระบบราชการสู่ระบบ “สัญญาจ้าง” มากขึ้น ส่งผลให้เกิดความซับซ้อนในการตีความกฎหมาย โดยเฉพาะเมื่อสัญญาจ้างดังกล่าวมีลักษณะเป็น “สัญญาทางปกครอง” ปัญหาที่พบบ่อยมักเกิดจากความไม่ชัดเจนในข้อบังคับมหาวิทยาลัย การประเมินผลงานที่ไม่เป็นธรรม หรือการเลิกจ้างโดยมิชอบ ซึ่งนำไปสู่ข้อพิพาทในศาลปกครองจำนวนมาก หลักสูตรนี้จึงออกแบบมาเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ “ธรรมชาติ” ของสัญญาจ้าง และการบริหารจัดการสัญญาเพื่อลดความเสี่ยงทางกฎหมาย (Legal Risk Management) ให้กับหน่วยงาน

ปัจจุบันปี 2569 สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องเผชิญกับจุดเปลี่ยนสำคัญทางโครงสร้าง (Structural Shift) ทั้งจากการลดลงของจำนวนนักศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานวิชาการที่เข้มงวดขึ้น ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยและบุคลากรผ่าน “สัญญาจ้าง” กลายเป็นประเด็นที่มีความเปราะบางและซับซ้อนสูงที่สุดในรอบทศวรรษ

วิกฤตความขัดแย้งและสถิติคดีความ จากข้อมูลสถิติของศาลปกครองในช่วงปี 2567-2568 พบว่า คดีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถาบันอุดมศึกษายังคงมีจำนวนสูงอย่างต่อเนื่อง โดยมีประเด็นหลักที่นำไปสู่การฟ้องร้อง ดังนี้

- **การไม่ต่อสัญญาจ้างอย่างไม่เป็นธรรม** ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้วางแนวทางไว้ว่า แม้สัญญาจ้างจะมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน แต่การใช้อำนาจของมหาวิทยาลัยในการไม่ต่อสัญญาจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ และต้องพิจารณาบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)
- **ข้อพิพาทเรื่องการทำผลงานทางวิชาการ** บุคลากรจำนวนมากถูกเลิกจ้างหรือพ้นสภาพเนื่องจากไม่สามารถดำรงตำแหน่งทางวิชาการได้ตามระยะเวลาที่สัญญากำหนด ซึ่งนำไปสู่การตีความว่าข้อกำหนดดังกล่าวเป็นธรรมหรือไม่ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน
- **การปรับโครงสร้างองค์กรและการควบรวมคณะ** ในปี 2569 หลายมหาวิทยาลัยเริ่มมาตรการลดขนาดองค์กร (Rightsizing) ทำให้เกิดปัญหาการเลิกจ้างด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจและการบริหารจัดการ ซึ่งมักถูกโต้แย้งในเรื่อง “ขั้นตอนการใช้อำนาจปกครอง” ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ความจำเป็นเชิงยุทธศาสตร์ มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนระหว่าง “สัญญาจ้างทางแพ่ง” และ “สัญญาทางปกครอง” ทำให้เกิดความผิดพลาดในการออกคำสั่งทางปกครองบ่อยครั้ง การอบรมครั้งนี้จึงมิใช่เพียงการเรียนรู้ตัวบทกฎหมาย แต่คือการ “ตีอาวุธทางปัญญา” เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากร

1. **ลดความเสี่ยงทางคดี (Legal Risk Mitigation)** ป้องกันความเสียหายจากค่าชดเชยและการถูกสั่งให้รับกลับเข้าทำงาน
2. **สร้างมาตรฐานการประเมินผล** ให้สอดคล้องกับบรรทัดฐานที่ศาลปกครองยอมรับ
3. **รักษาสสมดุลแห่งสิทธิ** ระหว่าง “อิสระในการบริหารสถาบัน” และ “สิทธิขั้นพื้นฐานของบุคลากร” เพื่อสร้างองค์กรที่มั่นคงและยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจโครงสร้างและลักษณะเฉพาะ ของสัญญาจ้างบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา ที่แตกต่างจากสัญญาจ้างแรงงานทั่วไป
- เพื่อสร้างทักษะในการวิเคราะห์ข้อบังคับและสัญญาจ้าง ให้สอดคล้องกับหลักกฎหมายปกครองและแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ. เดิม) หรือ อว. ในปัจจุบัน
- เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาหน้างาน และหาแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคลอย่างเป็นระบบ
- เพื่อถอดบทเรียนจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานและป้องกันข้อพิพาท

3. กำหนดการและรายละเอียดเนื้อหา

เนื้อหาสำคัญ

- ความเป็นมาของสัญญาจ้างบุคลากรของมหาวิทยาลัย
- ลักษณะ (nature) ทางกฎหมายของสัญญาจ้างบุคลากรของมหาวิทยาลัย
- ภาพรวมหลักเกณฑ์การบริหารสัญญาจ้างบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาตามข้อบังคับและสัญญาจ้าง
- ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารสัญญาจ้างบุคลากรของมหาวิทยาลัย
- workshop กรณีศึกษาข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้างบุคลากรของมหาวิทยาลัยในศาลปกครอง

รุ่น 1 : วันพฤหัสบดีที่ 27 สิงหาคม 2569 ณ โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ		
เวลา	หัวข้อการเรียนรู้	รายละเอียดเจาะลึก
09.00 - 10.30 น.	Part 1 DNA ของสัญญาจ้าง มหาวิทยาลัย	• วิวัฒนาการจาก "พนักงานของรัฐ" สู่ "พนักงานมหาวิทยาลัย" • ทำไมต้องเป็นสัญญาทางปกครอง? (Public Service Contract) • ความแตกต่างระหว่างพนักงานในกำกับ กับ พนักงานส่วนราชการ
10.30 - 12.00 น.	Part 2 คัมภีร์การบริหารสัญญา และประเด็นท้าทาย	• การจัดทำข้อบังคับมหาวิทยาลัย: ขอบเขตอำนาจและข้อจำกัด • สิทธิ หน้าที่ และสวัสดิการ: สิ่งที่ระบุในสัญญา vs สิ่งที่ถูกกฎหมายคุ้มครอง • เจาะลึกปัญหา: การต่อสัญญา, การไม่ประเมินผลงาน, และการถูกให้ออก
13.00 - 15.00 น.	Part 3 Workshop "Case Study: พลิกแพลงคดีดัง"	• แบ่งกลุ่มวิเคราะห์คดีจริงจากศาลปกครอง (เช่น การเลิกจ้าง เพราะไม่ผ่านประเมิน, การละเมิดสัญญาทุนเรียนต่อ) • จำลองการโต้แย้งเหตุผลทางกฎหมายระหว่าง "มหาวิทยาลัย" และ "บุคลากร"
15.00 - 16.00 น.	Part 4 สรุปบทเรียนและทางออก (Clinic กฎหมาย)	• สรุปบรรทัดฐาน (Ruling) ที่สำคัญจากศาลปกครองสูงสุด • Q&A ถาม-ตอบ ปัญหาคาใจในการบริหารงานบุคคล

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม

4. วิธีการอบรม

1. Lecture & Dialogue บรรยายแบบแลกเปลี่ยนความเห็น ไม่ใช่การสื่อสารทางเดียว
2. Case-Based Learning ใช้กรณีศึกษาจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดเป็นตัวตั้ง
3. Legal Workshop ฝึกวินิจฉัยปัญหาจากสถานการณ์จำลองเพื่อให้เกิดทักษะการแก้ปัญหาจริง

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้บริหาร/HR สามารถบริหารสัญญาจ้างได้อย่างถูกต้องตามหลักธรรมาภิบาล ลดโอกาสการถูกฟ้องร้อง
- บุคลากรทั่วไป เข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเองตามสัญญาจ้างอย่างชัดเจน
- องค์กร มีแนวปฏิบัติ (Standard Operating Procedure) ที่แข็งแกร่งและลดความขัดแย้งภายในสถาบัน

หลักสูตรนี้จึงออกแบบมาเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ "ธรรมชาติ" ของสัญญาจ้าง และการบริหารจัดการสัญญาเพื่อลดความเสี่ยงทางกฎหมาย (Legal Risk Management) ให้กับหน่วยงาน

6. วิทยากรประจำหลักสูตร

- 6.1 รองศาสตราจารย์ ดร.เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล
- 6.2 อาจารย์ ดร.บุญญภัทร์ ชูเกียรติ อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

7. ค่าลงทะเบียน

8,000 บาท/ท่าน (ไม่รวมที่พัก)